

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Yvette Šmahelová

Název práce: Josef Hlávka a jeho podíl na rozvoji české vzdělanosti . Studentské koleje Josefa Hlávky a jejich vzdělávací program

Vedoucí práce: J. Kořa

Oponent práce: J. Valenta

Technické parametry práce:

Počet stránek textu: 94 (13 příl.)

Počet titulů v seznamu literatury: 87

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

1	2	3	4
---	---	---	---

X	(X)		
---	-----	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

	X		
--	---	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

	X		
--	---	--	--

~~Využití výzkumných empirických metod~~

--	--	--	--

~~Využití nevýzkumných praktických zkušeností~~

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

~~Vyváženost a logická souvislosti teoretické a praktické části~~

--	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Klady, nedostatky, celkové hodnocení práce:

- Především, že na práci nahlížím primárně jako na pedagogicko-historickou, tedy ne pouze historickou, což bude patrné z textu níže.
- Oceňuji faktografickou hutnost textu, který má věcně vysokou vypovídací hodnotu a přináší zajímavá fakta.
- Rovněž cením rozsáhlou literaturu a též kultivovaný styl psaní.
- Jako oponent mám ovšem v popisu práce též komentáře k místům diskutabilním. Nuže:
- Obecně – být na místě autorky – obětoval bych část „pozitivismu“ a nahradil ho více kontextovými výklady a interpretacemi faktů, zejm. z hlediska pedagogického.

- Striktní vymezení výzkumného problému bývá tradiční bolestí pedagogicko-historických diplomek. Autorka v úvodu definuje úkoly, které staví před svou práci, nicméně např. formulace: „Hlávka vtiskl svému dílu i jasný výchovný záměr. Zjistit, jaký byl, co jím sledoval, je sice hlavním úkolem mé diplomové práce, nikoli však jediným.“ (s. 7) vyvolává otazníky. Pokud autorka ví, že Hlávkův záměr byl „jasný“, patrně již i ví „jaký“. Nebo ne? Formulace by tedy stála za revizi. Podobně je škoda, že neoddělila v „úkolech“ práce zřetelněji (i graficky) dvě témata, která v nich exponuje. Jedno se týká přímo Hlávky a jeho „projektu“, další pak minulosti ubytování a edukace studentů.
- Vzhledem k tomu, že se zde jedná o výstupní práci z magisterského studia, tedy o o VŠ kvalifikační práci výzkumné povahy, postrádám jakoukoliv charakteristiku metodologie výzkumu.
- Myslím, že nebylo nutné v citacích umístěných pod čarou znovu opakovat celé tituly použitých prací. Ale to jen na okraj. ☺
- Potíže se jmény? Jan Reček X Janu Rečkovu (dativ!) – s. 15; Matyáš Louda X Lauda nově založenou kolej – s. 16; ... upozornili Magdalena Pokorný a Jiří Pokorný X Magdaléna POKORNÁ – Jiří POKORNÝ, *Stiftungen* ... – s. 33.
- Kapitola „1. Ubytování studentů v minulosti: od středověku do počátku 19. století“ přináší nakonec jisté zklamání. Je sice „pozitivisticky vydatná“ množstvím předložených faktů, ale ta nejsou prakticky interpretována, a to ani ve vztahu ke zmíněnému úkolu „... jak se sociální otázka ubytování studentů propojovala s výchovnými cíli nejen v jeho současnosti, tj. na přelomu 19. a 20. století, ale i v minulosti vysokého školství.“ Přitom náznaky týkající se jistých edukačních potencialit lze v textu vidět.
- s. 34: „Na základě badatelských výsledků posledního období i vlastního výzkumu Antonie Doležalová formulovala pět pracovních hypotéz.“ Hypotéz k čemu? K jakému problému, tématu? Čtu tak, že ho nevidím?
- tamtéž: ... provolání „je zasuté mezi jinými oznámeními na 5. straně 350 čísla.“ Není jasno, co jest číslo 350 (navíc, absence tečky neodkazuje k pořadovému číslu ... takže nerozumím ...).
- Až na další straně nalézám odkaz na konkrétní zdroj k předchozímu.
- Po přečtení 3. kapitoly: „Hlávka vtiskl svému dílu i jasný výchovný záměr. Zjistit, jaký byl, co jím sledoval ...“ – Ač mám dobrou vůli, opět tu zřetelně nevidím naplňování tohoto cíle.
- V kapitole 5. se autorka zřejmě blíží k onomu „výchovnému“ tématu, avšak opět jde o faktografii bez spíše strukturované pedagogické analýzy či interpretace „dat“, což bych očekával, je-li zkoumán „výchovný záměr“ (N. B., když lze zřejmě některé „formativní možnosti kolejí“ navíc lišit na aktivity s edukačním záměrem a aktivity [či podmínky pro ně] spíše povahy „volnočasové“). Edukační „dimenze“ kolejního života jsou zmiňovány v jaksi „souhrnných“ výročních typu (např.): „Hlávkovy koleje nadále plnily své národně i sociálně zaměřené poslání včetně jeho výchovné a vzdělávací náplně.“
- Závěrečné části textu pak odkazují k cílům částečně. Dovídáme se hodně věcných shrnutí, dovídáme se o motivaci, ale – opět mi nezbyvá než konstatovat – že pokud jde o úkoly práce týkající se výchovných záměrů a propojení ubytování a výchovy, mnoho se nedovíme.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

– Prosím autorku, aby pohlédla do učebnic metodologie (texty jsou dostupné i online) historického zkoumání a pokusila se rekonstruovat metody výzkumu, které sama využívala.

Doporučení k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: velmi dobře.

Datum, podpis:

3. V. 2017

Josef Valenta